

Õiguskantsler

Teie 11.12.2019 nr

Meie 27.12.2019 nr 16-4/191847/1906428

Austatud avaldaja

Aitäh hea küsimuse eest.

Kobarseaduse ja kobareelnõu mõiste tuli kõnekeeles kasutusele ajal, mil president pidi otsustama [riigi 2009. aasta teise lisaeelarve seadusega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse](#) väljakuulutamise.

Sellesse seadusesse ühendati 22 erineva valdkonna seaduse muudatused, mille jõustumisest sõltus riigi teine negatiivne lisaeelarve.

Riigipea saab seaduse välja kuulutada või tagasi lükata üksnes tervikuna. Kui täiesti erineva sisu ja kvaliteediga seadusemuudatused – mõned neist põhiseadusvastased – seotakse kunstlikult ühte kobarseadusesse, pannakse president sellega riigiõiguslikult taunitavasse sundolukorda.

Negatiivsest lisaeelarvest sõltus riigi majanduslik seis, sestap polnuks riigimehelik mõne muudatuse vaieldavuse tõttu kogu muudatustekobara jõustumist peatada. Kui Vabariigi President jätab seaduse välja kuulutamata, läheb see uueks arutamiseks Riigikogule ega jõustu enne, kui seaduse põhiseaduspärasus on vajaduse korral Riigikohtus selgeks saanud. Kobarseaduse vastuvõtmine ja riigipeale väljakuulutamiseks esitamine ei ole riigimehelik ega hea riigiõigusliku tavaga kooskõlas.

President toonitas tollal, et Eesti on jõudnud arenguetappi, kus on võimalik ja soovitatav arutada seadusemuudatusi ükshaaval. Täiesti erineva eesmärgi ja reguleerimisalaga seaduste arutelu vältimiseks ühte pakki liitmist nagu ka muid pahelise õigusloome vorme taunis president ka 31. Eesti õigusteadlaste päeval peetud [kõnes](#).

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise